

Energielandgoederenprogramma Noord-Veluwe

Het energielandgoederenprogramma is een meerjarig integraal samenwerkingsprogramma tussen landgoederen, gemeenten en provincie. Het beoogt de toekomst van de landgoederen te bestendigen en een bijdrage te leveren aan de energie- en klimaatdoelstellingen en de kwaliteit van het landschap in de regio Noord-Veluwe.

Figuur 1. Huize Schouwenburg

Achtergrond

Het programma is voortgekomen uit de Regionale Energie Strategie voor de regio Noord-Veluwe en uit activiteiten van de IGEV-Community of Practise (CoP) voor klimaatverantwoorde biomassa benutting.

Figuur 2 Houtopslag op landgoed IJsselvliedt

Activiteiten

Het programma is in 2020 opgestart met het ondersteunen van een intentieverklaring door de landgoederen. Sindsdien zijn bijeenkomsten gehouden gericht op samenwerking tussen de landgoederen en uitbreiding van het aantal deelnemers. Een enquête is gehouden waarin de belangrijkste interessegebieden voor samenwerking zijn geïdentificeerd. De belangrijkste betreffen de verduurzaming van de eigen energievoorziening en het onderhoud van bos en landschap.

Figuur 3. Intentieverklaring landgoederen Noord-Veluwe

Figuur 4. Landgoedeigenaren voor intentieverklaring bijeen voor stadhuis Elburg

Een belangrijke volgende aanzet is begin 2021 gegeven met de verkenning of een ruimtelijk ordening programma voor de zone een passend instrument zou kunnen zijn voor de ontwikkeling van de landgoederenzone in de energietransitie. Belangrijk aandachtspunten dat hierbij werden geïdentificeerd betroffen:

- Visie op de landgoederenzone met oog op klimaatdoelstellingen
- De inpassing van zonnepanelen op cultureel erfgoed.

In maart 2021 is een amateur [filmrapportage](#) gemaakt over de landgoederen aan de noordzijde van de Veluwe in de tijd van Napoleon met aandacht voor de energietransitie en landschapontwikkelingen.

Figuur 5. Film landgoederentocht in de tijd van Napoleon

In april 2021 heeft Probos een voordracht gehouden over klimaatslim bos en landschapsbeheer. Centraal stond de opgave om nieuw bos te planten in het kader van de nationale bossenstrategie.

Figuur 6. Bewijs van duurzaam bosbeheer landgoed IJsselvliedt

In mei staat is een bijeenkomst georganiseerd over de inpassing van zonnepanelen en voor september staat een bijeenkomst over waterstof op de agenda.

Figuur 7. Zonnepanelen in tuin Huize Vosbergen (filmshot)

Organisatie

Een organisatiecommissie is gevormd, bestaande uit Fenneken Anneveld (Landgoed Schouwenburg), Frans van Lynden (landgoed Vollenhof), Jos Witjes (landgoed Old Putten), Gijs van Dedem (landgoed Vosbergen) en Frans Feil (kwartiermaker, Noord-Veluwe).

Doel

De samenwerking vergroten binnen de landgoederenzone Noord-Veluwe voor ontwikkeling en behoud van cultureel erfgoed, het leveren van een bijdrage aan klimaatdoelen van de regio en het vergroten van de kwaliteit van het landschap.

Vorm

Samenwerking wordt vormgegeven zoals het Bronckhorster Buitenplaatsenberaad:

- Een regulier samenkomen rondom bepaald thema
- Facilitator voor aanvraag projecten ten behoeve van één of meer landgoederen
- Gezamenlijke spreekbuis naar gemeenten en provincie

Activiteiten:

1. Themabijeenkomsten, bij voorkeur rondom pilots
2. Opstellen visie landgoederenzone met oog op cultureel erfgoed, energie en landschapsontwikkeling
3. Verkenning deal cultureel erfgoed (Rijk met gemeenten en provincie)
4. Samenstellen van pool van interne en externe mensen met ervaring¹
5. Het ontwikkelen van pilots

¹ Naar voorbeeld van Utrecht, met inzet van regionale partijen vanuit CoP biomassa en landgoederen

Budget en dekking

Met de activiteiten in 2020 en eerste helft 2021 was 20.000 euro gemoed. Deze is vanuit IGEV (de regio) gedekt. Voor de dekking van genoemde reguliere en ontwikkelactiviteiten in 2021 en 2022 is dekking verwacht van gemeenten, provincie, landgoedeigenaren en INTERREG.

Toekomstplannen

Gedacht wordt aan uitgebreide landgoederenscans en een meerdaagse sessies voor de ontwikkeling van nieuwe verdienmodellen. Verder aan de verdere ontwikkeling van de landgoederenzone-visie, een prijsvraag voor een iconisch energieontwerp en nog meer pilots voor energie, versterking van de kwaliteit van het landschap en inzet van biograndstoffen met het betrekken van MKB-deelnemers uit de regio. Deze plannen zouden gedekt moeten worden door externe middelen (Erfgoed deal, RES-middelen etc.).

Deelnemers

Elf landgoederen doen mee: huize Schouwenburg, Vollenhof, IJsselvliedt, Vosbergen, Oud Groevebeek, Oldenaller, Oud Putten, Ullerweg, Molencaten, het Roode Koper en Schovenhorst. Ook het Waterschap is geïnteresseerd, die een belangrijke verbindende functie heeft in de regio.

Figuur 8. Landgoederenzone Noord-Veluwe

Betrokken partijen

Het programma wordt gedragen door de RES-regio Noord-Veluwe. Het Oversticht denkt actief mee (ook voor samenwerking met Overijssel) en het Gelders Particulier Grondbezit en Gelders Genootschap zijn betrokken voor de verspreiding van informatie. Verder zullen lokale bedrijven uit de regio worden betrokken bij het programma.

Effecten

Het energielandgoederenprogramma zal een positief effect hebben op de regio:

- Florerende landgoederen met hoge kwaliteit landschap met grote aantrekkingskracht voor toerisme en bedrijvigheid
- Draagvlakverbetering voor de energie-inspanningen van de regio (RES)
- Werkgelegenheid bij landschapspartijen, groenbedrijven, bouw- en energiesector
- Meer bruikbare houtige biomassaströmen uit eigen regio en hogere koolstofopslagcapaciteit
- Positieve effecten op lokale ecologie en biodiversiteit

Zomer 2021

FF